

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimatenheten
103 33 Stockholm

Ert dnr KN2023/04128
Vårt dnr R-2024-1

Malmö 14 januari 2023

REMISSVAR: Promemorian Uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar

---

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, cirka 150 tillverkare, konsulter och entreprenörer aktiva inom avfallshantering.

1. Förslagets koppling till Avfall Sveriges generella ståndpunkter

Avfall Sveriges årsmöte har fastställt ett antal ståndpunkter som är vägledande för Avfall Sveriges ställningstaganden och åtgärder för att utveckla avfallshanteringen och kommunernas roller. Här kan nämnas bland annat att:

- Avfall Sverige anser att avfallshanteringen är en väsentlig del av samhällets infrastruktur och att avfallshanteringen ska ge god och behovsanpassad service för medborgare och verksamheter.
- Avfallsanläggningar ska lokaliseras, utformas och drivas så att människors hälsa samt miljöns skyddas både på kort och lång sikt.

2. Sammanfattning

Avfall Sverige tillstyrker det remitterade förslaget, som avser ändringar i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar, med följande tillägg:

- Ändringsförordningen bör träda i kraft omedelbart;
- Vissa följdändringar ser ut att behövas i förordningen;

- Det vore fördelaktigt med en nationell mall för underrättelse till tillsynsmyndigheterna enligt förordningen.

Avfall Sverige tillägger därutöver följande i fråga om förordningen:

- Avfall Sverige ansluter sig till de synpunkter som framförs av Energiföretagen om kontrollmätningar och om oklarheter i fråga om definitionen av biogas.
- Avfall Sverige anser att lagstiftningen om förbränningsanläggningar och andra miljöfarliga verksamheter är onödigt svår att överblicka. Den innehåller dubbelregleringar som bör gå att undanröja genom bättre samordning mellan kraven i den remitterade förordningen samt miljöprövningsförordningen (2013:251) och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

3. Kommentarer

Det remitterade förslaget

Avfall Sverige tillstyrker förslaget om att det inte längre ska krävas en e-tjänst hos tillsynsmyndigheten genom vilken verksamhetsutövarna ska lämna in de uppgifter som krävs enligt den remitterade förordningen (18 §). Vi vill påminna om att följdändringar kan behöva göras i 19 och 36 §§ eftersom dessa innehåller hänvisningarna till e-tjänsten.

Avfall Sverige håller med om att kravet på e-tjänst innebär att oproportionerliga resurser måste läggas på en säker hantering av bland annat säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. I avsaknad av en gemensam nationell ingång och e-tjänst är varje kommunal tillsynsmyndighet – liten som stor – idag tvungen att själv upphandla eller på annat sätt ta fram den digitala lösningen. Det finns ingen anledning att ha detta särkrav för just denna typ av anläggningar. Om direktivet hade krävt en e-tjänst så hade det dessutom varit mycket lämpligare med inlämning direkt till en nationell portal, som Svenska miljörapporteringsportalen. Det skulle vara mer resurseffektivt för verksamhetsutövarna tillsynsmyndigheterna. Båda skulle också gynnas av att en nationell mall används för att lämna in den information som krävs till tillsynsmyndigheten.

Det är inte resurseffektivt att var och en av de hundratals tillsynsmyndigheter på miljöområdet som ju finns i Sverige, alltid behöver ta fram sina egna mallar, blanketter och e-tjänster. Detta är ett av grundproblemen i den svenska tillsynsorganisationen.

Avfall Sverige tillstyrker också förslaget om att tydliggöra att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) inte får offentliggöras på den för allmänheten tillgängliga webbplats som direktivet kräver över anläggningarna (23 § i den remitterade förordningen). Här kan jämföras med den mer generella hänvisning till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), som gäller för anläggningar som är av sådan dignitet att de omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, se 1 kap. 19 och 28 §§. Enligt industriutsläppsdirektivet (IED) ska viss information om sådana anläggningar tillgängliggöras för allmänheten och i Sverige återfinns informationen i den miljörapport som verksamhetsutövaren årligen lämnar in till tillsynsmyndigheten via

Miljörapporteringsportalen, och som är tillgänglig med stöd av offentlighetsprincipen, förutom uppgifter som omfattas av sekretess. Avfall Sverige ser att anledningen till att det inte görs en motsvarande generell hänvisning för publicering av uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar, är att direktivet om medelstora förbränningsanläggningar till skillnad från IED-direktivet endast medger att vissa personuppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter får undantas från publicering. Det är dock högst otillfredsställande med denna haltande offentlighetslagstiftning.

I Sverige registreras samtliga tillstånds-, anmälnings- och registreringspliktiga anläggningar i tillsynsmyndighetens tillsynsregister i enlighet med dels kravet i 1 kap. 7 § miljötillsynsförordningen (2011:13), dels kravet på diarieföring i offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Enligt Avfall Sveriges medlemmar som är innehavare av befintliga medelstora förbränningsanläggningar har de redan begärt eller avser att begära sekretess, så att skyddade uppgifter inte publiceras. Uppgifterna om befintliga anläggningar kommer att registreras som *medelstora förbränningsanläggningar* och offentliggöras på webbplatsen i etapper med föreskrivna uppgifter, med startdatum den 1 januari 2024 för anläggningar med en installerad tillförd effekt på över 5 MW. För att undvika en olämplig hantering hos tillsynsmyndigheterna, menar Avfall Sverige att ändringsförordningen bör träda i kraft omedelbart när den beslutats, i stället för att avvakta till den 1 mars 2024.

Energiföretagens remissyttrande angående kontrollmätningar m.m.

Avfall Sverige ansluter sig till de synpunkter över förordningen som framförs av Energiföretagen och som kontrollmätningar med mera. Framför allt bör det av miljö- och resursskäl inte krävas att spets- och reservanläggningar ska startas enbart för att utföra kontrollmätningar. Det finns tillsynsmyndigheter som efter ansökan meddelat dispens från mätkraven med hänvisning till detta, men möjligheten bör av miljö- och konkurrensskäl framgå av lagstiftningen.

Förenkling av lagstiftningen för miljöfarliga verksamheter

Avfall Sverige utvecklar här vad vi anfört ovan om att det finns behov av ytterligare förenkling av lagstiftningen.

Drygt hälften av de medelstora förbränningsanläggningarna som träffas av informations- och registreringsplikt för sin anläggning enligt den remitterade förordningen är *samtidigt* anmälningspliktiga (C-verksamheter) eller tillståndspliktiga (A- och B-verksamheter) enligt MPF, en förordning som till och med meddelats med stöd av samma kapitel i miljöbalken. Flera av de uppgifter som ska lämnas enligt den remitterade förordningen, måste *också* lämnas i tillståndsansökan, i nyanmälan, respektive i en ändringsanmälan. Vad som ska stå i en anmälan anges övergripande – och för vissa andra typer av verksamheter mer preciserat – i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH.

Att i en separat förordning kräva information för registrering av anläggningar som redan är anmälnings- eller tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen är onödigt. Om anläggningsuppgifterna i befintligt register eventuellt måste kompletteras för att uppfylla

direktivet om medelstora förbränningsanläggningar, och att anläggningarna ska vara kontrollmätta senast 4 månader efter myndighetens registrering av anläggningen enligt som utgörande en medelstor förbränningsanläggning, hade kunnat regleras närmare på annat sätt för att undvika onödig belastning för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.

Det framgår dessutom av artikel 5.8 i direktivet om medelstora förbränningsanläggningar, att ett tillstånd som beviljats eller en registrering som gjorts enligt annan nationell lagstiftning eller unionslagstiftning får kombineras med det tillstånd eller den registrering som krävs enligt direktivet, förutsatt att det tillståndet eller den registreringen (anmälan) innehåller den information som krävs. – I stället för att göra detta valde alltså svenska lagstiftare att lägga en ny informationsplikt som ett lager ovanpå. Detta är ett vanligt förfarande som dock kunnat undvikas genom att komplettera och omstrukturera MPF och FMH: Anläggningar och andra miljöfarliga verksamheter som varken är anmälnings- eller tillståndspliktiga men omfattas av en upplysnings-/informationsplikt enligt särskilda regler, skulle kunna läggas in i MPF med beteckningen "D". De särskilda uppgifter som verksamhetsutövare behöver lämna in för medelstora förbränningsanläggningar hade kunnat läggas in under en egen rubrik i FMH. På så sätt samlas dessa skyldigheter, vilket gör lagstiftningens krav på förprovning av miljöfarliga verksamheter mer överblickbar och samordnad.

Ett exempel på en inkonsekvens som skulle åtgärdas genom detta är följande. Artikel 9 i direktivet om medelstora förbränningsanläggningar anger att det ska säkerställas att verksamhetsutövaren *utan onödigt dröjsmål* underrättar den behöriga myndigheten om alla planerade ändringar av den medelstora förbränningsanläggningen som kan påverka de tillämpliga gränsvärdena för utsläpp. Enligt den remitterade förordningen ska underrättelsen ske *innan anläggningen tas i drift* (21 §) och tillsynsmyndigheten ska registrera anläggningen *inom en månad* (22 §). Parallellt med detta gäller för cirka hälften av anläggningarna (A, B, C) att sådana ändringar är som minst anmälningspliktiga enligt MPF, men tiden för ändringsanmälan är satt till *minst sex veckor i förväg*. Överträdelse är sanktionerad. Det finns alltså idag en dubbel informations-/anmälningsplikt för samma sak. Förutom att lagstiftningen är krångligare än vad den behöver vara, är risken med denna dubbelreglering att anläggningsinnehavare för en A-, B- eller C-anläggning anmäler ändringen för sent, med en sanktion som följd för att inte ha följt 6-veckorsregeln.

Ovanstående kan lagstiftaren alltså undvika genom att MPF kompletteras så att den sammanställer *en* lista över tillstånds-, anmälnings- och informationsplikt för miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken. Samtidigt bör exempelvis FMH sammanställa *samtliga* särskilda uppgifter som ska lämnas in i tillståndsansökan (utöver vad som anges i 22 kap. miljöbalken) och ny- eller ändringsanmälan, respektive registreringsanmälan.

Situationen som beskrivs ovan är ett av de stora tillgänglighetsproblemen med 9 kap. miljöbalken och de förordningar som är kopplade till denna: upplysnings-, anmälnings-, informations-/underrättelse- och tillståndsplikterna för miljöfarliga verksamheter är

utspridda och svåra att överblicka. Detta trots att överträdelser ofta är sanktionerade med miljöstraffavgift eller straffbelagd som otillåten miljöverksamhet. Det är inte tillfredsställande och bör åtgärdas – till nytta för rättssäkerheten och en snabbare ärendehandläggning.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår seniora miljöjurist Andrea Hjärne, andrea.hjarne@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 36.

Med vänlig hälsning,
Avfall Sverige

Tony Clark
Vd